

צו הגנת הצרכן (סימון טובין) (תיקון), התשע"פ – 2019

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 17(ב) ו-37(א) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981¹ (להלן – החוק), בהתייעצות עם הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן לפי סעיף 37(א1) לחוק, אני מצווה לאמור:

תיקון התוספת השנייה 1. בצו הגנת הצרכן (סימון טובין), התשמ"ג-1983² (להלן – הצו העיקרי), בתוספת השנייה

1. במקום סעיף קטן (ט) יבוא –

"(ט) על אף האמור בסעיף 2 לצו העיקרי, סימון רהיטים יכול שייעשה באופן מקוון ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(א) פרטי הסימון מופיעים בעברית באופן שהצרכן יכול לעיין בהם בחיפוש פשוט לפי שם המוצר ומאפייניו, ושם הדגם ככל שישנו.

(ב) פרטי הסימון של רהיט מסוג מסוים יופיעו בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) לתקופה של 7 שנים לפחות מהמועד האחרון שבו נמכר אותו רהיט לקמעונאי."

2. אחרי סעיף קטן (ט) יבוא –

"(י) (1) סימון רהיטים המשמשים בתצוגה ייעשה על גבי שלט שיונח על הרהיט או בסמוך אליו; ואם הוצג הרהיט בקטלוג, ייעשה הסימון בקטלוג;

(2) רכש צרכן רהיט שפרטיו לא מסומנים על גביו או על גבי אריזתו, ימסור לו העוסק את פרטי הסימון של הרהיט או את הקישור לאתר האינטרנט של היצרן או היבואן כאמור בסעיף קטן (ט), במסמך, אלא אם סוכם בין הצדדים על מסירת פרטי הסימון בדרך אחרת;

(3) פרטי הסימון כאמור בפסקה (2) יימסרו לצרכן במעמד ביצוע העסקה.

_____ ב. _____ התש. _____ (____ ב. _____ 20____)
[תאריך עברי] [תאריך לועזי]

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.
² ק"ת התשמ"ג, עמ' 862.

שר הכלכלה והתעשייה

דברי הסבר

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2118 מיום 22.10.14 בעניין הפחתת הנטל הרגולטורי הקיים גיבשה הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן (להלן: הרשות) תכנית חומש להפחתת הנטל הרגולטורי. במסגרת תכנית החומש, התחייבה הרשות לבחון במהלך שנת 2019 את הדרישה החוקית לסימון רכיבי היסוד על גבי רהיטים או על אריזתם.

ביום 16.06.19 פרסמה הרשות "קול קורא" לקבלת ההתייחסות הציבור לבחינת הנטל הרגולטורי הכרוך בסימון רכיבי היסוד על גבי הרהיט או על אריזתו.

הרשות בחנה את ההתייחסויות שקיבלה ומצאה כי קיימת הצדקה לתקן את צו הגנת הצרכן (סימון טובין), התשמ"ג-1983 (להלן: הצו), באופן שיפחית את הנטל הרגולטורי הכרוך בחובת הסימון של רכיבי היסוד על רהיטים או אריזתם. התיקון המוצע עוסק בשני עיקרים מרכזיים:

1. מתן אפשרות ליצרן או היבואן שלא לסמן את רכיבי היסוד על גבי רהיטים או על אריזתם ובלבד שפרטי הרהיט יופיעו באופן מקוון לתקופה של 7 שנים ממכירת הריהוט לקמעונאי.
2. מתן מסמך על ידי הקמעונאי המפרט את רכיבי היסוד או את הקישור לאתר היצרן או היבואן במועד עשיית העסקה.

יובהר כי החובה לסמן את רכיבי היסוד על גבי שלט שמונח על רהיט המשמש לתצוגה או בסמוך אליו נותרה על כנה. הוראה דומה נקבעה גם לגבי רהיט המוצג בקטלוג באופן המחייב לסמן את רכיבי היסוד שלו על גבי הקטלוג בו הוא מוצג.

פרט 3 לתוספת השנייה –

1. מוצע להחליף את סעיף קטן (ט) בנוסחו הנוכחי ובמקומו לקבוע כי יצרן או יבואן יוכלו לבחור האם לסמן את פרטי הרהיט בהתאם לסעיף 2 לצו העיקרי או לחלופין לבצע את הסימון באופן מקוון.
- סימון פרטי הרהיט באופן מקוון צריך שיעשה בעברית ובאופן שהצרכן יכול לעיין בפרטים שרלוונטיים לרהיט שרכש בקלות.
- על מנת לאפשר לצרכן לגשת בקלות למידע מוצע כי היצרן או היבואן יסמנו את פרטי הרהיט באופן שניתן יהיה לחפש אותם לפי שם המוצר, מאפייניו ושם הדגם ככל שישנו.

הוראת הסימון הנוכחית מחייבת סימון באופן קבוע על גבי הרהיט באמצעות הטבעה, חריטה או בכל דרך אחרת ולחלופין, מקום בו לא קיימת אפשרות לסמן את הטובין באופן קבוע, מחייבת ההוראה כי הסימון ייעשה על גבי תוויות באופן שלא ניתן יהיה להסירה בקלות מהטובין.

במסגרת בחינת ההוראות הקיימות עלה כי רוב הרהיטים מגיעים ללא אריזה ולכן הסימון נעשה על גבי הרהיט עצמו, על פי רוב בתחתית הרהיט או במקום נסתר אחר כדי לא לפגוע בצורתו החיצונית.

סימון קבוע על גבי הרהיט מכביד באופן משמעותי על היצרנים והיבואנים הן מבחינה פרקטית והן מבחינת עלויות הסימון. כיוון שסימון כאמור נעשה במקום נסתר צרכן המעוניין לעיין ברכיבי היסוד (לאחר שלב הרכישה) נדרש לחפש את הסימון בתחתית הרהיט או בגבו (לעיתים מדובר בריהוט כבד ולא פעם אין אפשרות להזיזו ולעיין בסימון).

במצב דברים זה - היצרן או היבואן משקיע משאבים על מנת לסמן את הפרטים בהתאם להוראות בעוד הצרכן, שעבורו נעשה הסימון, אינו יכול לגשת למידע באופן המניח את הדעת.

מצב דברים זה אינו מתיישב עם רוח הצו שמטרתו להבטיח כי הצרכן יקבל את המידע באופן מניח את הדעת ואינו מתיישב עם הוראת סעיף 2(ב) לצו לפיה: "פרטי הסימון יהיו ברורים, קריאים ובני קיימא; כל מילה ופרט יצוינו בבהירות, באותיות לא קטנות ולא דחוסות, במקום הנראה לעין ובאופן שיקל על הצרכן לקרוא ולהבין את הסימון";

בהתאם מוצע לאפשר ליצרן או ליבואן לסמן את פרטי הרהיט בדרך נוספת שיש בה בכדי להקל על שני הצדדים לעסקה, הן על היצרן והיבואן והן על הצרכן.

על מנת להבטיח כי הצרכן יוכל לעיין במשך תקופה ראויה בפרטי הסימון של רהיט שרכש, מוצע לקבוע כי פרטי הסימון יישמרו בהתאם לסעיף קטן (א) למשך 7 שנים. משך הזמן שבו מחויב יצרן או יבואן לסמן את פרטיו של רהיט מסויים, בהתאם להוראת סעיף קטן (א), יחל מהמועד האחרון שבו מכר אותו לקמעונאי.

2. מוצע להוסיף את סעיף קטן (י) הקובע כי בכל הקשור לרהיטים המשמשים בתצוגה ייעשה הסימון על גבי שלט שיונח על הרהיט או בסמוך אליו. מדובר בחובה הקבועה בסעיף קטן (ט) בנוסחו הנוכחי. שימור חובה זו בא להבטיח את האפשרות של הצרכן לקבל מידע חיוני זה בייחוד טרם ביצוע עשיית העסקה.

מתן מידע אודות רכיבי היסוד לגבי ריהוט בשלב הקודם לביצוע העסקה מאפשר לצרכן להגיע להחלטה מושכלת באשר לביצוע הרכישה. תכלית זו רלוונטית גם לרהיטים שאינם משמשים בתצוגה אלא מוצגים לצרכן בקטלוג. בהתאם, מוצע לקבוע כי חובת סימון רכיבי היסוד תחול גם לגבי רהיטים המוצגים בקטלוג.

על מנת להבטיח כי המידע יהיה זמין לצרכן גם לאחר עשיית העסקה מוצע לקבוע כי ברכישה של רהיט שפרטי הסימון שלו לא סומנו על גביו או על אריזתו ימסרו פרטי הסימון או קישור לאתר אינטרנט שבו מופיעים פרטים אלו במסמך.

יחד עם זאת מוצע לאפשר לצדדים להסכים על מסירת פרטי הסימון שלא במסמך ובלבד שהייתה הסכמה של שניהם על אופן מסירת פרטי הסימון. פרטי הסימון יימסרו לצרכן במעמד ביצוע העסקה, בין אם נמסרו במסמך ובין אם סוכם בין הצדדים למוסרם באופן אחר.

חובה זו באה להבטיח כי ההקלה לפיה ניתן שלא לסמן את פרטי הסימון על גבי הרהיט או על אריזתו לא יפגעו בצרכן.

מדובר בחובה שהעלויות הכספיות שלה שוליות והחשיבות הצרכנית שלה מהותית ולכן מצאנו כי מדובר באיזון ראוי, בייחוד נוכח ההקלות כפי שנקבעו בסעיף קטן (ט) בנוסח המוצע בתיקון זה.